

18. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU (1994)

GİRİŞ

METALURJİ SANAYİİNİN 1992-1993 YILLARI DEĞERLENDİRMESİ

1990'lı yıllarda Türkiye Metalurji Sanayiine yönelik olarak gerek sektörler bağlamında, gerekse sektörel ilişkiler ve ekonominin bütünselliği bağlamında, doyurucu bir sunuşun bir çalışma raporunun küçük hacmi içinde verilemeyeceğinin bilincindeyiz.

Burada Metalurji sanayiinin belli başlı sektörlerinde kapasite, üretim, ihracat ve ithalat değerleriyle önemli bir-iki sorununa değinmek durumundayız. İşin daha doğrusunun Metalurji Sanayiine ülke ve dünya bütününde; siyasal, ekonomik, teknolojik gelişme, değişme ve birikimler bağlamında ve diyalektik bir anlayış içinde yorum getirmek olduğunu belirtmeliyiz.

Bilindiği gibi dünya kapitalist sistemi yirminci yüzyılda değişik zamanlarda birkaç şok ve kriz yaşamıştır. 1980'li yılların ikinci yarısında Avrupa sosyalist sisteminde de önemli bir kriz yükselmiş bunu da bir çözülme süreci izlemiştir.

Bunalımdan çıkış arayışları mevcut sistemlerin siyasi, ekonomik ve teknolojik düzen ve dengelerini temelinden sarsmakta ve sistemler bir "yeniden yapılanma" ya da kendini yeniden tanımlama ve yaratma sürecine girmektedirler.

Bu bağlamda 1990'lı yıllar, sistemler, firmalar ve sermaye açısından; gümrük duvarlarının alçalmakta olduğu, dünyanın tek pazara doğru gittiği, iç pazarlarda yeni yeni rakiplerin ortaya çıktığı, rekabetin alabildiğine yüksekliği, "küreselleşme" olgusunun hayata geçişinin hızlandığı yıllar olma durumundadır. Ekonomik bunalımdan çıkış arayışları içinde üretimde, yönetimde ve kafilede yeni yeni anlayışlar ortaya çıkmış ve bunlar terk edilen eski anlayışlar yerine geçmiştir. Küreselleşen dünya koşullarında sanayici ve firmaların başlıca çıkış yolu üretiminin yükseltilmesi olmaktadır. Ama bu, aynı zamanda ürün kalitesini yükseltme, ürüne ilave özellikler kazandırma ve yüksek kaliteyi ucuz bir maliyetle yaratma olgusudur. Bu nedenle de üretimden, pazarlamaya ve satış sonrası hizmetlere değin, yeni bir anlayışa ve etkinliğe ihtiyaç duyulmaktadır.

Yukarıda belirttiğimiz gelişmeler yanında, ülkemizin karşı karşıya bulunduğu Avrupa Topluluğuna giriş, gümrük birliğine geçiş ve çok taraflı çelik anlaşması gibi süreçler de konuya yeni boyutlar getirmektedir.

Bölgeler arası kalkınma dengelerinin sağlanma, istihdam, teknolojik yenilenme, bayındırlık ve alt yapı unsurlarının hızla hayata geçirilme gereksinimi olan ülke ekonomimizin, Metalurji Sanayiinde de önemli çarpıklık, dışa bağımlılık ve teknolojik yenilenme sorunlarının var oluşu, 2000'li yıllara giderken, bu sanayiinin daha zor bir parkurda işlevini sürdürmesini gündeme getirmektedir.

Öte yandan, eşiğine gelip dayandığımız yirmi birinci yüzyılın kapısından girerken, sanayi ötesi toplumuna "bilşim ve bilgi" toplumuna geçişi sağlamak zorundayız. Bu bağlamda bilgisayar, mikro elektronik, komünikasyon, biyoteknoloji yanında "ileri teknoloji malzemelerimin önümüze koyduğu yeni ufuklardan yararlanabilmek için Devlet ve Metalurji meslek etkinlikleri kapsamında belirli ve iddialı hedef ve planlar içinde çalışmalar yapılmasının gereğini vurgulamak istiyoruz.

DEMİR - ÇELİK

Demir Çelik Endüstrisi; makina imalat, madeni eşya, otomotiv, yapı, gemi inşa, kimya ve savunma endüstrileri gibi bir çok sanayi kolunun temel girdilerini sağlar. Ayrıca Demir-Çelik endüstrisi kendi temel girdilerini sağlayan madencilik ve ulaşım gibi sektörlerin de gelişmesine yol açar.

Bu nedenle Demir-Çelik endüstrisi sanayileşmede ve kalkınmada lokomotif sektör sayılır ve ülkeler bu sanayiye önem verirler.

Ülkemizde 1932-1938 döneminde kamu girişimciliği biçiminde başlayan Demir-Çelik sanayi 1980 yılına değin 2,4 milyon ton/yıllık bir üretim kapasitesine erişmiştir.

1980-1990 arasındaki 10 yıllık dönemde daha önceki yıllarda yapılan yatırımların da üretim aşamasına gelmesiyle kapasite artışı ağır sanayi için olağan kabul edilecek hızların çok üstünde gerçekleşmiş ve yaklaşık dört kat artmıştır.

Üretim ve kapasite artışı ağırlıklı olarak özel sektöre ait elektrik ark ocaklı tesislerden kaynaklanmıştır.

Ülkemizin çelik üretim kapasitesi 1992 yılında 11, milyon tona ulaşmıştır. Bu kapasitenin yaklaşık dağılımı % 20 yassı, % 80 uzun ürün şeklindedir.

Yüksek fırınlara dayalı üretim yapan 3 entegre Demir-Çelik tesisi ile elektrik ark ocağına dayalı üretim yapan (ve başlıcaları 18 adet olan) tesisler üretimini sürdürmektedir.

Elektrik ark ocaklı tesislerin toplam çelik üretimi içindeki payı hızla artmıştır. 1980'de % 28 olan bu pay 1992'de % 58,3'e yükselmiştir.

Türkiye'nin 1992 yılı sıvı çelik üretimi 10,3 milyon ton düzeyinde olup, bunun % 40,5'i entegre tesisler tarafından, geri kalan kısmı da ark ocaklı tesislerce üretilmektedir.

Ülkemizde son yıllarda kapasite artışı yanında, enerji tasarrufu sağlayan, döküm süresini kısaltan, kalite ve verimlilik konusunda başarılı gelişmeler sağlanmış olup; bazı firmaların toplam kalite yönetimi anlayışını hayata geçirme çabaları bu bağlamda dikkat çekicidir.

Entegre Demir-Çelik fabrikalarında kapasite kullanımı artırılmış, modernizasyon çalışmaları sürdürülmüştür. Özellikle Erdemir'de hayata geçirilmekte olan ve kamuoyunda KAM Projesi olarak bilinen yatırımlar en kayda değer olandır.

Ark Ocaklı tesisler genelde modern teknolojileri izlemiş, sürekli döküm ve pota metalurjisi teknolojileri geniş oranda uygulamaya geçirilmiştir. Ark ocaklı tesisler kendi haddehaneleri veya bağımsız haddeciler aracılığı ile uzun ürün üretimini sürekli yükseltmiş ve iç pazar talebinin oldukça üzerinde bir uzun ürün üretimi ile Türkiye'yi önemli sayılabilecek bir çelik ihracatçısı durumuna getirmişlerdir.

Üretim-tüketim dengesi uzun ürünlerde ihracat yolu ile kurulurken, yassı ürünlerde ithalat yoluyla sağlanabilmiştir.

1992'de 3,6 milyon ton uzun ürün ihracatı ile 1,4 milyon ton yassı ürün ithalatı yapılmıştır. Önceleri ihracatın önemli bir bölümünün Orta Doğu ülkelerine yapılmasına karşın, son senelerde başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere ihracatın ağırlık merkezi Uzak Doğu'ya kaymıştır.

Ülkemiz kişi başına çelik üretim ve tüketim değerlerine göz attığımızda; 1980 yılında 56 kg üretim ve 72 kg tüketime karşılık, 1992 yılında 170 kg üretim ve 155 kg tüketim gerçekleştiği görülür.

1992 yılı toplam çelik ürün talebi ise 4,500,000 ton uzun, 3,580,000 ton yassı ve diğer formlarda 998,000 ton olmak üzere 9,078,000 tondur.

Demir çelik üretim, ihracat ve ithalatında 1993 yılı beklentileri ise aşağıdaki gibidir:

Ham Çelik Üretimi: 7,3 milyon tonu elektrik ark ocaklı tesislerde ve 4,5 milyon tonu da entegre tesislerde olmak üzere toplam 11,8 tondur.

Ürün İhracatı: 1,7 milyon tonu yarı ürün, 3,9 milyon tonu nihai uzun ürün olmak üzere toplam 6,1 milyon tondur.

Ürün ithalatı: 2,2 milyon tonu yarı ürün 1,9 milyon tonu yassı ürün olmak üzere toplam 4,7 milyon tondur.

Ayrıca 6 milyon tonu çelik hurdası olmak üzere, ferro alaşımı ve yardımcı malzeme olarak da 7,1 milyon ton malzeme ithalatı yapılmıştır.

Demir- Çelik endüstrisinde önemli bulduğumuz tüm bu gelişmelere ve atılımlara karşın, iyi bir planlamanın hayata geçirilememesinden kaynaklanan yapısal sorunlar ve çelişkiler de söz konusudur.

Ülkemiz halen 155 kg/kişi oranındaki çelik tüketimi ile kalkınmış ülkelere göre-örneğin Fransa'da 320 kg, İtalya'da 495 kg, Kore'de 506 kg, Almanya'da 540 kg, Rusya'da 577 kg, Japonya'da 802 kg-çok gerilerde yer almaktadır.

Üstelik kalkınmış ülkelerde kişi başına yassı ürün tüketimi uzun ürün tüketiminden daha yüksek olduğu halde, Türkiye yassı ürün tüketimini % 20 düzeyine yükseltmemiştir.

Ülkemiz gerekli alt yapı ve bayındırlık yatırımlarını hızla hayata geçirmeli ve böylece ürettiği kadar çeliği tüketen bir ülke olma trendini en kısa zamanda yakalamalı ve hurda ithal eden, bunu uzun ürüne dönüştürüp daha sonra ihraç eden konumdan kurtulmalıdır.

Ülkemizin yılda 1,9 milyon ton kadar yassı ürün ithal etmek zorunda kalması en kısa zamanda bu alanda kapasite artışı sağlanarak giderilmelidir.

Uzun ürün kapasiteleri 2000 yılına değin yeni artışlar gerektirmeyecek yeterlikte olup; bazı yenileme ve modernizasyon yatırımları gerekli olabilir.

Ark ocaklı tesislerin hurda açısından dışarıya olan aşırı bağımlılığı, sünger demir gibi girdilerin veya hurda üretiminin ülke içinde hayata geçirilmesini önemli kılmaktadır.

Öte yandan, entegre tesislerin daha çok yerli ham maddeye dayalı olarak çalışabilmesi bu tesisleri bugün ve yakın gelecekte de önemli kılmaktadır. Bu tesislerde kalite ve verimlilik artışına yönelik modernizasyon yatırımlarının hayata geçirilmesi önem taşımaktadır. Ayrıca KİT statüsündeki bu tesislerde finansman sorunları çözümlenerek üzerlerindeki, bankaların % 100'leri aşan faiz kısıkaı kaldırılmalıdır.

Avrupa Topluluğu'na girmeyi umduğumuz bu yıllarda Gümrük Birliği ve Çok Taraflı Çelik Anlaşması gibi gelişmeler, gerek özel gerekse kamu işletmelerimizde giderek ve hızla küreselleşen dünyada rekabet edebilme gücüne sahip olmak için maliyet ve fiyat unsurlarında "minimum", verimlilik, kalite ve produktivite unsurlarında "maksimum" düzeyleri yakalamayı gerektirmektedir.

Böyle bir dünya pazarına açılacak Demir-Çelik endüstrisinin, sürekli anahtar teslimi tesis ve ekipman, teknoloji satın alan konumda değil; bu teknolojileri ve gelecekteki teknolojileri üreten, gerekli modernizasyonları kendi kendisine yapabilen ve şimdiden sektörde hummalı bir AR-GE çalışması içinde olan ve bu konuda kısa, orta ve uzun hedefleri, somut planları ve bunların gerektirdiği her türlü koordinasyonun hayata geçirildiği bir olgu içinde yer alması düşünülebilir.

DÖKÜM

Makina imalat, inşaat ve hafriyat makinaları, otomotiv ve tarım makinaları, demir-çelik, ulaşım, çimento ve toprak, maden ve cevher hazırlama, kimya ve petro-kimya, dayanıklı tüketim malları ve savunma endüstrilerine çok önemli ve vazgeçilmez ürünler sunan döküm endüstrisi; gerek emek yoğun bir sektör oluşu, gerekse işyeri çalışma koşullarının ağırlığı nedeniyle giderek kalkınmakta olan ülkelere kaymaktadır.

Ülkemiz döküm kapasite ve üretimi açısından gerek Avrupa ve Orta Doğuda gerekse dünyada önemli bir yere sahip olup; Avrupa ülkeleri arasında ilk 10, dünyada da ilk 20 ülke arasında yer almaktadır.

Dökümhanelerimiz arasında Avrupa'nın en modern dökümhaneleri düzeyinde mekanizasyon ve otomasyona, yüksek verimliliğe ve çağdaş yönetim anlayışına sahip olanlar olduğu gibi, orta düzeylerde ya da oldukça ilkel koşullarda çalışmalarını sürdürenler de vardır.

Tamamı bir-kaç bini bulan dökümhanelerin dış pazara açılabilen ya da iç pazarda önemli bir yere sahip olanlarının toplam içindeki oranı düşüktür. Ancak bu sektör önemli bir istihdam alanı yaratmakta olup; 1960'lı yıllardan sonra kapasite ve üretimde düzgün bir artış göstermiştir.

1980-1981 yıllarında 350,000 ton kadar olan çeşitli döküm üretimi 1993'te 700,000 tonu aşmış bulunmaktadır. Toplam döküm üretimi içinde gri dökme demirin payı daima en yüksek olmakla birlikte aynı dönemlerde bilhassa sfero dökme demirde artış oranının yüksekliği dikkat çekicidir. Nitekim 13 yılda sfero üretimi 10 kat gibi artış ile 6 bin tondan 64 bin tona ulaşmıştır.

Yukarıda belirtilen dönemlerde döküm ihracatında da düzenli bir artış sağlanmış olup; 1993 yılında 35,000 ton düzeyine yükselmiştir.

Döküm sektöründe ham ve yardımcı madde, elverişli fiyatla enerji temini, verimlilik ve kalite geliştirme ve çevre koruma yatırımlarının desteklenmesi gibi ortak sorunlar olduğu gibi, tesislerin ve teknolojilerin farklılığına göre de başka başka sorunlar gözlenmektedir.

Pik, metalurjik kok gibi önemli girdilerin nitelik ve nicelik yönlerinden uygun koşullarda ve yurt içinden temin edilmesine devamlılık kazandırılması önem taşımaktadır. Krom-nikelli hurda ihracatının durdurulması da bu sektöre avantaj sağlayacaktır.

Bilindiği gibi, yerel yönetimlerin büyük miktarlarda ithal etmekte oldukları ve su şebekelerinde asbest esaslı borular yerine kullanılmakta olan Sfero Döküm Boru (Duktil Demir Boru) üretiminde ülkemiz geç kalmıştır. 1 km içme suyu hattı döşenmesi için yaklaşık 30 ton duktil boru kullanılmaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Mersin metropolitan bölgelerinde 1989-1995 yılları arasındaki dönemde her yıl toplam 1500 km içme suyu hattı öngörülmüştür. Bu bölgelerde yıllık 45,000 ton duktil boruya gereksinme olacaktır.

ALÜMİNYUM

Yapı, otomotiv, ulaştırma, elektrik ve elektronik sektörleri başta olmak üzere, bir çok alanda kullanılan alüminyumun ülkemizdeki birincil üreticisi Etibank'a bağlı Seydişehir Alüminyum İşletmeleri'dir.

Ayrıca bu sektörde 400 kadar firma bulunmakta, bunlar ekstrüzyon, alüminyum külçe veya döküm ürünleri üretmektedirler. Ancak üretimin % 90 kadarını sayıları 15'i aşmayan belli başlı firmalar sağlamaktadır.

Seydişehir'in 1992 yılı birincil alüminyum üretimi 58,000 tondur.

Türkiye'nin alüminyum tüketimi ise 150,000 ton olup; 1992 yılında 82,000 ton kadarı birincil alüminyum olmak üzere; ekstrüzyon, levha, folyo, döküm ve tozpul türlerinde toplam 105,000 ton alüminyum ithalatı yapılmıştır.

Buna karşın 7000 tonu birincil alüminyum, diğerleri de uç ürün olmak üzere 27,600 ton ihracat yapılmıştır.

Seydişehir Alüminyum Tesisleri' ürünlerinin satış fiyatlarının Londra Metal Borsası (LME) fiyatlarına göre ve maliyeti (1800-1900 \$)nin çok altında belirlenmesi bu tesisleri büyük bir mali sorunla karşı karşıya bırakmıştır.

Öte yandan, devrini tamamlamış teknolojinin getirdiği maliyet, verim ve kalite sorunları önemli boyutlardadır. Üretim maliyetinin dünyadaki en yüksekler arasında olduğu enerji ücretlerinde devlet tarafından % 40 oranında sübvansiyon uygulanmasına karşın, enerjiyi en pahalı kullanan tesisler arasında yer aldığı gözlenmektedir.

Seydişehir maliyetleri içinde önemli bir unsur da personel giderleri olup; bu daha çok kullanılan teknolojinin emek-yoğun bir çalışmayı gerektirmesinden kaynaklanmaktadır.

Özel sektör kuruluşları yarı ürün ve/veya uç ürün gibi katma değeri yüksek ürünler ürettiklerinden dünyadaki gelişmelerden Seydişehir'e karşın daha az etkilenmişlerdir.

Ülkemizdeki tüm Alüminyum tesislerinin 300,000 ton/yıllık bir kapasite oluşturduğu tahmin edilmektedir. Tüketimin 2000 yılında 200,000 tona ulaşması halinde, bunun 600,000 tonunun Seydişehir'de üretilmesi ve 60,000 tonluk miktarın da hurda ile karşılanması durumunda 80,000 ton kadar alüminyum ithal edilmesi gerekecektir.

Kamu ve özel firmaların yatırımlarını kapasite artışına yönelik olarak değil; dünyadaki gelişmeleri de çok dikkatle izleyerek kalite, verim ve giderek küreselleşen dünya ticareti içinde rekabet edebilirlik hedeflerine ulaşmak üzere hayata geçirmeleri gerekmektedir.

BAKIR

Bakır elektrik ve elektronik sanayii başta olmak üzere; inşaat, endüstriyel ekipman, ulaşım vb. alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bakır sanayii, demir-çelik ve döküm sektörlerinden sonraki en önemli metalurji alanı olarak dikkat çekmektedir.

Blister bakır, Karadeniz Bakır işletmelerine bağlı Samsun ve Murgul tesislerince üretilmekte olup; 45,000 ton blister bakır üretim kapasitesine karşılık; yıllık üretim 35,000 ton kadardır.

Türkiye elektrolitik bakır üretimi 112,500 ton olup; bu alanda en önemli firma SARKUYSAN toplam üretimin % 50'sini ihracatın % 72'sini ve iç satışın da % 45'ini karşılamaktadır.

KBİ üretimi blister bakırın 20,000 tonu içte tüketilirken; 15,000 tonu ihraç edilmektedir.

Türkiye'nin yıllık bakır tüketimi ise yaklaşık 100,000 ton blister bakır ve 85 bin ton elektrolitik bakır olup; yurt dışından Blister bakır, katot bakır ve hurda olarak önemli miktarda bakırın -bir olasılıkla da bir bölümü kaçak olarak- ithal edildiği anlaşılmaktadır.

Türkiye elektrolitik bakır ihracatı ise 28 bin tondur.

Sektörde hammadde, enerji fiyatları ve yatırım ihtiyacı gibi öncelikli sorunlar dikkat çekmekte ve AT ile diğer ülke pazarlarında rekabet edebilmek için cevher alanlarından başlayarak; blister bakırdan anod dökümüne, tel çekmeye kadar hem kapasite artışı, hem de üretim teknolojilerini hızla gelişen yeni gelişmelere göre modernize etmek üzere yatırımların öncelikle teşvik edilmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir.

YÜKSEK TEKNOLOJİ MALZEMELERİ

Teknolojik gelişmelerin çok hızlı olduğu dünyada, bu konuda söz sahibi olan ülkeler büyük üstünlükler sağlamaktadır. Büyük yatırım ve araştırma gerektiren bu malzemelerin aynı oranda yüksek maliyet ve pazar gerçekleri karşısında Türkiye zayıf kalmıştır.

Bor, volfram, krom gibi kaynak avantajları bugüne kadar yeterince kullanılmamış, geleneksel seramikler ile sağlanan gelişmeler, Yüksek Teknoloji Seramiklerinde sağlanamamış; Demir-çelik üretimindeki artışa rağmen, özel çelik ve alaşımlarındaki çalışmalar yetersiz kalmıştır. Anılan konuda ülkemiz her kurumuyla bir arayış içindedir. Ancak Yüksek Teknoloji Malzemelerinin öncelikli alan olarak kabul edilmesi büyük önem taşımaktadır.

ALTIN

Bakır anod çamurunun yurt dışına gönderilmesi sonucu elde edilen az miktarda altın dışında Türkiye'de cevherden altın kazanım tesisi yoktur.

Özellikle son yıllarda yerli yabancı bir çok firma değişik yörelerde yataklar bulmuşlar ancak liç işleminde kullanılan siyanürün kamuoyunda yarattığı gerginlik ve yetersiz çevre mevzuatı nedeniyle henüz hiçbir işletme faaliyete geçememiştir.

GÜMÜŞ

Ülkemizde ETİBANK tarafından Kütahya Gümüşköy'de kurulan gümüş işletmesi 1987 yılından itibaren faaliyete geçmiştir. 122 ton/yıl kapasiteli bu tesis; 1993 yılında yaklaşık 76 ton üretim gerçekleştirmiştir. Başlangıçta üretilen gümüşün % 80'inin ihraç edilmesi öngörülürken, bu işletmenin devreye alınmasıyla, yurtdışından kaçak olarak gümüş ithal edildiği ortaya çıkmış ve üretim iç piyasaya sunulmuştur.

FERRO-ALAŞIM VE REFRAKTER

Demir-çelik üretiminin vazgeçilmez girdilerinden olan ferro alaşım alanında Etibank'a bağlı

Antalya ve Elazığ İşletmelerinde üretimi yapılan düşük karbonlu ve yüksek karbonlu Ferro Krom ile daha az miktarlarda üretilen FeSi ve SiFeCr dışında tüm ferro-alaşım lar ithalat yoluyla sağlanmaktadır.

1992 yılında Türkiye ferro-alaşımı tüketimi 2 bin ton FeCr, 30 bin ton FeMn, 20 bin ton FeSi ve bunların dışındakiler de 45 bin ton olmak üzere 97 bin ton kadardır.

Türkiye ferro-alaşım üretim kapasitesi 11 bin ton/yıl FeSi ve SiFeCr ve 160 bin ton FeCr'dur.

1992 yılı FeCr üretimi ise 11,064 ton düşük karbonlu ve 63,213 ton yüksek karbonlu FeCr türünde olmak üzere 74,277 ton'dur. Ayrıca da, 1250 ton FeSi ve 7820 ton SiFeCr üretimi gerçekleşmiştir.

Etibank tarafından üretilen ferro kromun iç tüketiminin çok kısıtlı olması nedeniyle tamamına yakın kısmının ihraç edilmesi gerekmektedir.

Ülkemizin oldukça zengin krom cevherlerini değerlendirmek ve cevher yerine daha fazla katma değere sahip ferro krom ihraç edilmesi gerekmektedir. Ancak bu sektörü, emek yoğun bir dal olması ve enerji fiyatlarındaki yükseklik ile artış hızı ve KİT statüsündeki bu kuruluşların finansman ihtiyaçlarını çözerken yüksek faizler ödemek zorunda bırakılmaları sonucu dünya fiyatlarına göre yüksek bir maliyetle ürün üretmek durumunda kalması, ülkemizin daha çok cevher ihracatçısı durumunu sürdürmesini de beraberinde getirmektedir.

Refrakter hammaddesi yönünden zengin kaynakları buluna ülkemizde yeterli miktar ve nitelikte refrakter üretimi yapılmadığından, bu alanda da cevher halinde ihracat söz konusudur.

ÜNİVERSİTE-EĞİTİM

Ülkemizde önce İTÜ ve ODTÜ ile başlayan Metalurji Mühendisliği eğitimi bugün, ayrıca Yıldız, Sakarya ve İstanbul Üniversitelerinde de sürdürülmektedir. Bu üniversitelerde bile eğitim ve bilimsel araştırma alt yapısı ve öğretim elemanı bakımından bazı noksanlıklar bulunduğu halde; salt politik düşüncelerle açılan son derece zayıf alt yapıli üniversitelerde, bir-iki meslektaş öğretim üyesinin bir araya gelmesiyle, yeni yeni bölümler açılmak istenmesi ve bu duruma Hükümet ile YÖK'ün sıcak yaklaşımının önümüzdeki yıllarda metalurji eğitiminde de olumsuz sonuçlar doğuracağı bellidir.

"İleri teknoloji malzemelerinin artan popülaritesine de koşut olarak bazı Metalurji Mühendisliği Fakülteleri içinden yeni bir bölüm olarak Malzeme Mühendisliği'nin filizlenmekte olduğu gözlenmektedir. Metalurji bütünlüğünü zayıflatmamak kaydıyla bu gelişmeleri olumlu karşılamaktayız. Ayrıca, metalurjinin üretim dallarına karşı meslekte ve öğrenciler arasındaki giderek düşen ilgi son derece düşündürücü ve üzücü olup, bu alanlar metalurji dışı disiplinlerce doldurulmaktadır. Üretimin, endüstriyel etkinliklerin en önemli

dalı olduğundan hareketle bu konuların seçilmesine yönelik ciddi özendirme yöntemleri yaratılmasının bir zorunluluk olduğunu belirtmeliyiz.

ÇALIŞMA YAŞAMI

Metalurji mühendislerinin çoğu kamu ve özel sektörde ücretli olarak daha az bir bölümü de kendi işinde çalışmaktadır. Meslek dışı alanlarda çalışan mühendisler de önemli bir orandadır.

Son yıllarda mühendislerin iş bulmada zorlandığı ve işsiz mühendis sayısının arttığı gözlenmektedir. Çalışan mühendislerin belli başlı sorunları: Ağır çalışma koşulları, düşük ücret ve yerine göre mesleki tatminsizlik olarak sıralanabilir. Özellikle işletme mühendislerinin iş kazalarında işçinin ölümü ya da yaralanması sonucunda en önemli iş yeri sorumlusu olarak, iş kazasının durumuna göre, yüzlerce milyon lira tazminat ödemek zorunda kalışı ve müesseselerin bu elemanları mahkemeye karşı karşıya bırakması çözümlenmesi gereken bir olgudur.

Mühendislerin önemli bir sorunu da sendika kurma hakkına yasal olarak kavuşmamış olmaktan kaynaklanmaktadır.

ODA ÇALIŞMALARI

ÇALIŞMA GRUPLARI

Oda çalışmalarının temel taşlarından olan çalışma grupları bu dönemde temsilcilikler, kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşme ve toplantılar sonucu oluşturulmuş, başta 7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi olmak üzere hedef ve programlar çerçevesinde çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

DEMİR-ÇELİK KOMİSYONU

Geleneksel Demir-Çelik Komisyonu bu dönemde merkezi bir çekirdek kurulun yönlendirdiği aşağıdaki ana hatlardan oluşmuştur.

- 1) Uzun Ürünlere Yönelik Çelik Üretimi
 - a) Entegre Tesisler
 - b) Elektrik Ark Ocağına Dayalı Üretim
- 2) Yassı Mamullere Yönelik Çelik Üretimi
- 3) Demir-Çelik Dökümhaneleri

Bu komisyon çalışmalarının ilk ürünleri Teknik Kongre kapsamında düzenlenen Demir-Çelik Paneli'nde aktarılmış, dönem sonunda ise kapsamlı bir "Demir-Çelik Raporu" ilgilenenlerin bilgisine sunulmuştur.

İLERİ MALZEMELER KOMİSYONU

Üniversitelerden, TÜBİTAK'TAN ve sanayii den çok geniş katılımı gerçekleştirilen toplantılar sonucu bir çok alt çalışma grubunca uzun vadeli çalışma programları

yürütülmektedir. Bu çalışmalar yoğun olarak Teknik Kongrede yer almış ve bu kapsamdaki programlı hedeflerden olan İleri Malzemeler Forumu'nda yerli ve yabancı uzmanlar Türkiye ve Dünyada sürdürülen çalışmaları aktarmışlardır.

TAHRİBATSIZ MUAYENE KOMİSYONU

Sanayi ve ODTÜ'deki uzmanlar, Oda komisyonu çatısı altında bir araya gelmişler ve planlanan kurslar, sertifika sınavları ve seminerler gerçekleştirilmiştir.

Oluşturulan yürütme kurulu koordinasyonunda; Sınav ve Sertifikasyon, Eğitim, Sanayii ile ilişkiler, Teknik Kurallar ve Sekreteryaya alt çalışma grupları oluşturulmuş ve Türkiye'de bu alanda en yetkin kurum haline gelinmiştir.

ALTIN KOMİSYONU

Bergama-Ovacık'ta bulunan Altın madeni ve Altının liç işleminde kullanılan siyanür nedeniyle ülke gündemine giren bu konu, prosesin disiplinimiz alanına girmesi nedeniyle oluşturulan bir komisyon tarafından değerlendirilmiş ve ürünler bir çok yayınıımızda aktarılmıştır. Bu komisyon üyeleri odamızı TMMOB Altın Komisyonunda da temsil etmişlerdir.

KALİTE KOMİSYONU

ISO 9000 serisi Kalite Sistemi Standartları ile ülkemizin ağırlıklı konularından biri haline gelen ve Türkiye'de geçmiş dönem ihmalleri sonucu yoğun çalışmalar gerektiren bu konuda; bu dönem gerek düzenlenen panel ve Metalurji Dergisi özel sayısı ve gerek diğer yayınlarımızda yer alan aktarımlarla üyelerimize ve ilgilenenlere değişik perspektifleriyle açılımlar getirilmiştir.

DÖKÜM KOMİSYONU

İstanbul Temsilciliğimiz bünyesinde kurulan bu komisyon Demir-Çelik Döküm Sanayicileri Derneği, Pik Dökümcüleri Esnafları Odası ve diğer kuruluşlarla sıkı temas halinde ve ortak katılımlarla panel ve seminerler düzenlemiştir.

TOZ METALÜRJİSİ KOMİSYONU

İstanbul Temsilciliğimiz tarafından yürütülen çalışmalarda sanayi sorunları ve kapasite kullanımına açıklıklar getirilmesi hedeflenmekte ve bir anket çalışması sürdürülmektedir.

SENDİKALAŞMA KOMİSYONU

İstanbul Temsilciliği bünyesindeki bu komisyon; Mühendislerin Sendikalaşması konusundaki çalışmalarını İKK Toplantılarına aktarmış ve söyleşi ve panellerde yer almıştır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞGÜVENLİĞİ KOMİSYONU

İstanbul Temsilciliği bünyesinde sürdürülen çalışmalar bünyesinde yer alan üniversite öğretim üyeleri ile birlikte bu konuda işyerlerinden gelen şikayetlerini değerlendirmiş ve hazırladıkları raporları iş yerlerine ve ilgili mercilere sunmuştur.

ISIL İŞLEM KOMİSYONU

Bu komisyonca 23-25 Aralık 1992 tarihleri arasında "Takım Çeliklerinin Isıl İşlemi" konulu bir seminer düzenlenmiş, katılımcılara katılım belgesi verilmiş ve kurs notları kitapçık haline getirilerek satışa sunulmuştur.

TAHRİBATSIZ MUAYENE ÇALIŞMALARI

Odamızın, Alman Tahribatsız Muayene Cemiyeti DGZfP ve ODTÜ Tahribatsız Muayene Araştırma Merkezi ile ortaklaşa yürüttüğü, tahribatsız muayene metotlarına ilişkin değişik seviye ve konulardaki kurslar dönemimizde de yürütülmüştür.

Bilindiği gibi dünyamız, "Yüksek Teknoloji" çağını olanca hızıyla yaşamaktadır. Çağımızın gereği her alanda rekabet edebilme koşullarını sağlamaktır. Ülkemiz çok kısa zamanda, rekabet gücünü arttırabilmek için gerekli bilgi birikimlerini sağlamak ve teknolojiyi uygulamak zorundadır. 21. Yüzyıla çok yakın olduğumuz bu yıllar bir başka önemli kavramı da "KALİTE" gündeme getirmiştir. Bütün dünyada aynı "Kalite Güvence Sistemi" uygulaması söz konusudur. Standartlaşmış üretim ve kalite kontrol sistemleri Türkiye'de de yerini almaktadır. Ürünlerin kalite kontrolleri yapılırken tahribatsız muayene tekniklerinin kullanılması 5-6 yıllık geçmişi olan bir olgudur. ODTÜ Tahribatsız Muayene Araştırma Merkezinde verilen kurslarla birçok mühendis ve teknik eleman çeşitli seviyelerde sertifikalandırılmıştır. Bu uzman kadrolar sanayide diğer ülkelerde uygulanan teknikleri uygulamaya başlamışlardır. Hepsi Almanya'da bu konu ile ilgili eğitimleri almış eğitimciler tarafından verilen kurslar odamızın Tahribatsız Muayene Çalışma Grubu tarafından koordine edilmektedir.

Çalışma grubumuz kendi içinde alt çalışma gruplarına ayrılarak çalışmalarını sürdürmektedir. Dünyada sağlıklı örgütlenen yapıların başarılı olduğu bir gerçektir. İleriki yıllarda Türkiye'de Tahribatsız Muayene Enstitüsü kurulması aşamasına gelindiğinde amatörce çalışmalarını yürüten bu grup bu yapının çekirdek kadrosunu oluşturacaktır. Bu grubun hazırladığı eğitim programları sonucu verdiğimiz Alman Tahribatsız Muayene Enstitüsü onaylı sertifikalar bütün Avrupa'da geçerlidir.

Dönem boyunca verilen kurslar ile ilgili bilgiler;

Ultrasonik Muayene 1. Seviye (U1)

Kursun Kodu **Kurs Tarihleri**

U1-9207

9-20 Mart 1992

PU1-9207	30-31 Mart 1992
U1 -9208	29 Kasım-4 Aralık 1992
U1.0-9206	7-18 Aralık 1992
PU1-9208	14-15 Aralık 1992

-Ultrasonik Muayene 2. Seviye (U2)

Kursun Kodu	Kurs Tarihleri
U2-9303	15-26 Şubat 1993
pu2-9303	8 Mart 1993
U20-9303	1-5 Mart 1993

-Radyografik Muayene 1. Seviye (R1)

Kursun Kodu	Kurs Tarihleri
R1-9308	13-24 Eylül 1993
PR19308	4-5 Ekim 1993
R1.09305	27 Eylül-1 Ekim 1993
R1-9409	24 Ocak-4 Şubat 1994
R1.0-9406	7-11 Şubat 1994
PR1-9409	14 Şubat 1994

Radyografik Muayene 2. Seviye (R2)

Kursun Kodu	Kurs Tarihleri
R2-9202	27 Ocak-7 Şubat 1992
PR2-9202	17-18 Şubat 1992
R2.0-9201	10-14 ŞUBAT 1992

-Manyetik Parçacık-Sıvı Penetrant 1. Seviye (E1-M1)

Kursun Kodu	Kurs Tarihleri
M1 -9305	29 Eylül-1 Ekim 1993
PM1-9305	5 Ekim 1993
M1-9304	12-14 Mayıs 1993
PM1-9304	18 Mayıs 1993
M1-9306	8-10 Aralık 1993
PM1-9306	14 Aralık 1993
E1-9305	27 Eylül-28 Eylül 1993
PE1-9305	4 Ekim 1993
E1-9306	6-7 Aralık 1993
PE1-9306	13 Aralık 1993
Z-9201	14 Eylül-9 Ekim 1992

ÖRGÜTLENME ve TEMSİLCİLİK ÇALIŞMALARI

MARMARA BÖLGE ve İSTANBUL İL TEMSİLCİLİĞİ

16. Dönem oda genel kurulunda kararı alınmış bulunan Marmara Bölge Temsilciliği seçimi 31.5.1992 tarihinde, İstanbul il Temsilciliği seçimi ise 29.6.1992 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Temsilciliklerimiz tarafından bu dönem gerçekleştirilen çalışmalar özetle şunlardır:

-İl Meslek Odaları Kurulu çalışmalarına aktif katkılar sağlanmış ve basın açıklamaları ve diğer faaliyetler içinde yer alınmıştır.

-İstanbul İl Meclisi komisyonlarında yer alınmıştır.

-İl Koordinasyon Kurulu çalışmaları içinde aktif şekilde yer alınmış bu kapsamda TMMOB yasa tasarısı ile ilgili görüşler TMMOB'ye bildirilmiş, mühendislerin özlük hakları, demokrasi, sendikalaşma vb. bir çok panel organizasyonu içinde bulunulmuş, 13-17 Aralık 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen Mühendislik Haftası kutlamaları programı çerçevesinde temsilciliğimiz 6 lisede meslek tanıtımımızı yapmıştır.

Yine bu kurul komisyonlarında yer alınmıştır.

-Üniversitelerle yoğun temaslar sürdürülmüş, tanışma kokteylleri yapılmış, öğrencilere staj yeri bulmalarında yardımcı olunmuş, 60 öğrenciye staj yeri ayarlanmış ve bir çok kurum ve firmadan staj için kontenjan ayrılması sağlanmıştır.

Üniversitelerde oda tanıtımına yönelik söyleşiler düzenlenmiş, ve bölümlerde oda çalışmalarının aktarıldığı panolar oluşturulması sağlanmıştır.

Öğretim üyelerinin temsilcilik bölgesinde oluşturulan komisyonlarda aktif görev almaları sağlanmıştır.

-İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Pik Dökümcü Esnafları Odası ile görüşmeler yapılmış, ortak yapılabilecek çalışmalar konusunda protokoller hazırlanmıştır.

7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi düzenleme çalışmalarına katkı sağlanmış, I. Ulusal Endüstri Fırınları Sempozyumu ve 2. Uluslararası Seramik Kongresi'ne aktif katılımında bulunulmuş bu etkinliklerde oda stadında tanıtım ve kitap satışı yapılmıştır.

-9 Mayıs 1992'de İTÜ Sosyal Tesislerinde ve 21 Kasım 1993'de Galatasaray Sosyal Tesislerinde geleneksel Metalurji yemekleri düzenlenmiş ve temsilciliğimizde öğrencilere ve üyelerimize mezuniyet ve yeni yıl kokteylleri düzenlenmiştir.

-Temsilcilik bünyesinde DÖKÜM, TOZ METALÜRJİSİ, SENDİKALAŞMA, İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞGÜVENLİĞİ ve ISIL İŞLEM komisyonları kurulmuş ve çalışmalarını sürdürmektedir.

23-25 Aralık 1992 tarihleri arasında "Takım Çeliklerinin Isıl İşlemi" konulu bir seminer düzenlenmiş, katılanlara Katılım Belgesi verilmiştir. Sunulan konular kitapçık haline getirilmiş olup, satışa sunulmuştur.

-Çeşitli konularda bilirkişilik çalışmaları yapılmıştır.

-Temsilcilikte bir kütüphane oluşturulması çalışmaları sürdürülmektedir.

-Oda dergisi ve Bildiriler kitabı için çok kapsamlı reklam çalışmaları yürütülmüş ve Ajandaların çıkarılmasında yoğun katkı sağlanmıştır.

İZMİR BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

24/10/1992 tarihinde Bölge Temsilciliğinde seçimli üye toplantısı yapılmıştır.

Toplantıya katılan üyeler Temsilcilik çalışmalarında etkinliğin artırılması, sektörün değişik alanlarındaki üyelerin özgün birikimlerinin mesleki konferans ve platformlara taşınarak diğer üyelerce paylaşılmasının önemini vurgulamışlardır.

İzmir Bölge Temsilciliğinde geçtiğimiz dönemde birisi Sayın Esat ÖZALP diğeri de Sayın Tuncay AKMAN tarafından sunulan "Dünden Bugüne Demir-Çelik" konulu iki söyleşi düzenlenmiştir. Bu toplantılara yöredeki üyeler büyük bir ilgi göstermiş konferans şeklinde başlayan oturumlar daha sonra izleyenlerin soru ve katkılarıyla daha üretken bir tartışmaya dönüşmüştür.

Toplantılar sırasında üyeler iş yerlerindeki gelişmeleri de karşılıklı aktarma olanağı bulmuşlardır.

ADAPAZARI İL TEMSİLCİLİĞİ

11.7.1992 tarihinde İl Temsilciliğinde seçimli üye toplantısı yapılmıştır.

Bu dönemde Temsilciliğimiz, Sakarya Üniversitesi Metalurji Mühendisliği bölümünde bir hafta süreyle kitap sergisi açmış ve oda yayınları ve rozet satışı yapmıştır.

Bölümdeki öğrencilere İngilizce kursları verilmiş ve çeşitli konularda seminerler düzenlenmesi sağlanmıştır.

ERDEMİR İŞ YERİ TEMSİLCİLİĞİ

20.1.1993 tarihinde Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarında çalışan üyelerimizin katıldığı ve Temsilcilik seçimlerinin yapıldığı bir toplantı düzenlendi. Toplantıda gündemde bulunan "Sendikal Haklar" ve "7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi" etkinlikleri üzerinde duruldu.

Toplantı daha sonra üyelerin katıldığı bir kokteyl ile sürdürüldü ve TMMOB İş Yeri Temsilciliğinin Erdemir'de hayata geçirilmesi konusu kokteyl sırasında enine boyuna konuşuldu.

Temsilcilik, TMMOB'nin Erdemir'de TMMOB İş Yeri Temsilciliği toplantısı için gerekli hazırlık çalışmalarının Odamızca yürütülmesi kararı doğrultusunda Girişimciler

Kurulu içinde yer alarak, bu toplantının 18.4.1993 tarihinde gerçekleşmesine katkıda bulunmuştur.

İSDEMİR İŞ YERİ TEMSİLCİLİĞİ

12 Eylül'ü izleyen dönemde işlevi kesintiye uğramış bulunan İsdemir TMMOB İş Yeri Temsilciliği, Temsilciliğimizin diğer mühendis ve mimarlarla birlikte başvurması sonucu yeniden hayata geçirildi. Temsilciliğimizin yaptığı çalışmalar sonucu 16.5.1992 tarihinde TMMOB İsdemir İş Yeri Temsilciliği seçimi 350 mühendis ve mimarın katılımıyla yapıldı.

Temsilcilik, İsdemirde memur ve teknik elemanların sendikalaşma sürecini başlatan DEMİR-SEN'in örgütlenme çalışmalarına destek vermiştir.

Temsilcilik İsdemirde Serdar TAN'ın konuşmacı olarak katıldığı TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ konulu konferansın 21.12.1993 tarihinde hayata geçirilmesini sağlamıştır. Bu konferanstan bir gün sonra, İsdemir'de yapılan kokteyl ve üye toplantısında da sendikalaşma, KİT'ler ve özelleştirme ve İş Kazaları sonrasında büyük mali ödemelerle karşı karşıya kalan işletme mühendislerine işletmelerde yapılabilecek maddi destek konuları üzerinde durulmuştur.

SEYDİŞEHİR İŞ YERİ TEMSİLCİLİĞİ

18.4.1992 tarihinde Seydişehir Alüminyum Tesisleri ziyaret edilmiş ve işletme tarafından verilen kokteylde buradaki üyelerle oda çalışmaları değerlendirilmiştir.

Temsilciliğimizin de Girişimciler Kurulu içinde yer alarak, hazırlıkları yapılan TMMOB Seydişehir İş Yeri Temsilciliği seçim toplantısı 01.10.1992 tarihinde gerçekleştirildi. Değişik dallarda, mühendis ve mimarların katıldığı ve ilginin yüksek oluşu dikkat çeken toplantıda özellikle sendikal haklar ve sendikalaşma süreci üzerinde duruldu.

KARABÜK İŞ YERİ TEMSİLCİLİĞİ

18.4.1992 tarihinde Karabük Demir Çelikte üyelerimizin katıldığı toplantıda İş Yeri Temsilciliği seçimi yapılmıştır.

Temsilcilik, TMMOB'nin Karabük Demir-Çelik İşletmelerinde TMMOB İş Yeri Temsilciliği seçim toplantısı için gerekli hazırlık çalışmalarının Odamızca yürütülmesi kararı doğrultusunda Girişimciler Kurulu içinde yer alarak bu toplantının 16.9.1992 tarihinde gerçekleşmesini sağlama yönünde etkin çalışmalar yürütmüştür.

Temsilcilik, TMMOB Demir-Çelik İşyeri Temsilciliğiyle dayanışma halinde çalışarak 18.12.1992 tarihinde Mehmet Yüksel BARKUT'un konuşmacı olarak yer aldığı "SENDİKAL HAKLAR TOPLANTISI'nın düzenlenişini sağlamıştır. Yüksek bir izleyici kitlesinin bulunduğu toplantıda konuşmacı dünyadaki ve Türkiye'deki sendikal haklar mücadelesine ve sendikalaşma süreçlerine diyalektik bir yaklaşım getirmiş ve konuşma katılanların sorularına yönelik açıklamalarla zenginleşmiştir.

24.7.1993 tarihinde Sayın Necdet UTKANLAR'ın sunduğu TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ konulu konferans değişik dallardan teknik elemanların büyük ilgisini çekmiştir.

Temsilcilik, Karabük'te düzenlenen KİT'ler ve ÖZELLEŞTİRME konulu sempozyum ve panellere üyelerin katılımını sağlamış ve Karabük Demir-Çelik memur ve teknik elemanlarının sendikalaşma çabalarını organize eden DEÇEM-SEN'in çalışmalarına yardımcı olmuştur.

7. ULUSLARARASI METALURJİ ve MALZEME KONGRESİ

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası'na geleneksel olarak her iki yılda bir düzenlenen etkinliklerin yedincisinin, öncekilerde olduğu gibi 1992 Kasım ayında yapılacağı duyurulmuştur.

Ancak, gerek Metalurji Mühendisliği Bölüm Başkanları ile yapılan toplantıda, gerekse sanayi ve araştırma kurumları ile yapılan görüşmelerde en uygun tarihin bahar ayları olduğu görüşü ağırlık kazanmıştır. Bu düzenleme ile eskiden aynı yıl içinde yapılan Teknik Kongre ve Oda Genel Kurulu'nun ayrı yıllara alınmasına da olanak sağlanmıştır.

4-8 Mayıs 1993 tarihleri arasında Ankara, ALTINPARK Expo-Center'da gerçekleştirilen ve METAL HAFTASI adı verilen bu etkinlik kapsamında uluslararası kongre semsiyesi altında profesyonel bir firma tarafından organize edilen iki tane de ihtisas fuarı yer almıştır.

7. Etkinlik, öncekilerden pek çok yönüyle farklılıklar göstermektedir.

En önemli değişiklik; 7. Kongre ile bu organizasyonların gerçek anlamda uluslararası boyut kazanması olmuştur. Uluslararası gereklere uygun altyapı çalışmaları Kongre düzenlemesinden sorumlu bilimsel, araştırma, sanayi kesimlerinden katılımcılarla bir Kongre Düzenleme Kurulu oluşturulmasıyla başlamış ve bu kurul çok yönlü çalışmalarını sürdürmüştür. Türkçe ve İngilizce duyurular hazırlanmış ve gönderilmiş ve yoğun bir iletişim sistemi kurulmuştur.

Gelen tebliğler belirli konu başlıkları altında toplanmış ve gene bu kongrede Poster Bildiri ve Ticari Bildiriler kongre kapsamında yer almıştır. İngilizce ve Türkçe hazırlanan Kongre Teknik Programları kongreden yeterli süre önce yurtdışı ve yurtiçinden bildiri sahiplerine, delegelere ve diğer ilgili kurum, kuruluş ve kişilere gönderilmiştir. Kongre kapsamında yer alan 128 bildiri ve 3 poster bildirinin yer aldığı 2 ciltlik bildiriler kitabı ve kongre çantası delegelere, bildiri sahiplerine ve diğer ilgililere kongre öncesi ulaştırılmıştır.

Kongre altyapı çalışmalarının önemli bir boyutunu, kongre hedefli yürütülen çalışma grupları programları ve bu çalışmaların açılımlarının yer aldığı dergiler oluşturulmuştur.

Kongre kapsamının genişletilmesi ve isme de yansımaya neden olan "İleri Malzemeler Komisyonu" çalışmaları olgunlaştırılmış ve yurtiçinden ve yurtdışından uzmanların katıldığı "İleri Malzemeler" forumu geniş ilgi ve yankı uyandırmıştır.

Yine çok boyutlu sürdürülen "Demir-Çelik Komisyonu" ön çalışma raporu, düzenlenen Demir-Çelik Paneli programında yer almıştır. Bu panelde sektör içinden ve dışından panelistler önceden belirlenen perspektiflerde açılımlar getirmişler ve katılımcı bir tartışma platformunda yararlı sonuçlar elde edilmiştir.

4 gün boyunca iki salonda düzenlenen 22 oturumda yer alan 128 bildiri, 4 ticari bildiri, Demir-Çelik Paneli, İleri Malzemeler Forumu Türkçe-İngilizce, İngilizce-Türkçe anında tercüme edilmiştir.

Kongre süresince değişik kurum ve kuruluşlarca öğle yemekleri ve akşamları da Sheraton ve Büyük Sürmeli otelinde kokteyller verilmiş ve meslekte 25. yılını dolduranlara plaketleri sunulmuştur.

KONGRE İLE İLGİLİ BİLGİLER

Oturum Sayısı: 22 Bildiri Sayısı: 128 Bildiri Sahipleri Sayısı:

Yurtiçi: 74

Yurtdışı: 60

Delege Sayısı

Yurtiçi :304 Yurtdışı: 25

Poster Bildiri Sayısı: 3

Ticari Bildiri Sayısı: 4

Panel Sayısı: 1

Forum Sayısı :1

Etkinlikte yer alan Toplam Ülke Sayısı: 15

METAL HAFTASI ETKİNLİĞİ içinde yer alan ve profesyonel bir firmanın organizasyonunu yaptığı uluslararası 2 ihtisas fuarına çoğu yurtdışından 134 firma katılmıştır.

Gene bu organizasyon hakkında yurtiçi ve yurtdışındaki yayınlarda kongre öncesi ve sonrası birçok yazı ve duyuru yer almıştır.

3 Mayıs 1993 tarihinde TRT-1 sabah kuşağında bu organizasyonla ilgili olarak Oda yetkilisi ile bir söyleşi yer almıştır.

Metalurji Dergisinin 83. ve 84. sayılarında 7.Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi ve İhtisas fuarları ile ilgili ayrıntılı bilgiler yer almıştır.

8. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi çalışmaları Uluslararası gerekler göz önüne alınarak bu dönemde başlatılmıştır.

Gene Metal Haftası adı altında 6-9 Haziran 1995 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenecek etkinlik kapsamında bir öncekinde olduğu gibi 2 ihtisas fuarı da yer alacaktır.

Oluşturulan Yürütme Kurulu çalışmaları başlamış, İstanbul'da Kongre Danışmanlar Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Kongre Takviminde belirtildiği İngilizce ve Türkçe ön duyurular yurtiçi ve yurtdışında ilgili kişi, kurum, kuruluş ve firmalara gönderilmiştir. Duyuru ve tanıtım çalışmaları çok yönlü olarak sürdürülmektedir.

YAYIN ÇALIŞMALARI

"METALURJİ" DERGİSİ

Geçtiğimiz çalışma döneminde, metalurji sektörünü ilgilendiren konularda bilimsel ve teknik makaleleri, çalışmaları Oda üyelerine ve ilgilenen diğer kesimlere aktararak paylaşılmasını sağlayan ve meslek alanımızdaki yayın boşluğunun doldurulmasında önemli bir işlevi olan "METALURJİ" Dergisi iki ayda bir periyodik olarak yayınlanarak üyelere ve sektördeki kuruluşlara gönderilmiştir.

Daha nitelikli ve etkin olması hedeflenen Dergimizde bilimsel ve teknik makalelerin yanı sıra sosyal ve ekonomik içerikli yazılara, röportaj ve söyleşilere sektörümüzdeki kuruluşları, demekleri, firmaları tanıtıcı yazılara, panel etkinliklerinin bant çözümlerine ve meslektaşlarımızın yararlanabileceği poster tablo ve diyagramlara da yer verilerek Dergi içeriğinin zenginleştirilmesine çalışılmıştır.

Derginin sektörümüzdeki belirli alanları ele alan "özel sayıları" ile o alandaki mevcut durum, gelişme potansiyeli, sorunları ve çözüm önerilerini belirleyerek konuyu okuyuculara aktarmak amaçlanmıştır.

Bu kapsamda değişik konularda makale ve bilgilerin yer aldığı 78. sayının ardından Derginin 79. sayısı Döküm, 80. sayısı Alüminyum, 81. sayısı Kalite, 82. sayısı İleri Malzemeler, 83. ve 84. sayıları 7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi, 86. sayı Yüzey İşlemleri, 87. sayı ise Altın Özel sayıları olarak yayınlanmıştır.

Yukarıda değinildiği gibi METALURJİ Dergisi 83. sayısı 4-8 Mayıs 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen 7.Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi'ne ayrılmış, 84. ve 85. sayılarda ise bu Kongrede gerçekleştirilen "Demir-Çelik Paneli" ve "İleri Malzemeler Forumu" video-bant çözümlerine yer verilerek bu etkinliklerde sunulan görüş ve sonuçların daha geniş bir kitleye ulaşması sağlanmıştır.

Dergimizin 78. sayısından başlayarak, Bergama-Ovacık'ta kurulma aşamasına gelen Altın Tesisi ile ülke gündemine giren altın konusuna değişik sayılarımızda "Altın Raporu" başlığı altında konuyu çeşitli yönleriyle ele alan makaleler ile yer verilmiş ve 87. Altın Özel

Sayısı ile konu farklı yönleriyle aktarılmış, 88. sayıda ülke ve sektörümüz gündemindeki bir çok konuya açılımlar getiren makaleler yer almıştır.

Meslektaşlarımızın yararlanmasına sunmak üzere 80. sayımızda "Alüminyum İşlem ve Döküm Alaşımları", 81. sayımızda "Lamel Grafitli Dökme Demirlerin Tipik Özellikleri ve Kullanım Yerleri" ve "Küresel Grafitli Dökme Demirlerin Tipik Özellikleri ve Kullanım Yerleri" poster tabloları ve 87. sayımızda ise "Demir-Sementit Diyagramı" verilmiştir.

80. sayımızdan başlayarak meslektaşlarımızın çoğunluğuna hitap edebileceğini düşündüğümüz bazı süreli yayınların içerikleri, her sayıda "Süreli Yayınlar" bölümünde tarih sırasına göre aktarılmıştır.

87. sayıdan itibaren ise "Eğitim Potamızdan" adı altında üniversite, bilim ve araştırma kuruluşlarımızı tanıtmak, faaliyetlerini aktarmak amacı ile yeni bir bölüme yer vermeye başlanmıştır.

Ayrıca, her sayıda verilen Makale İndeksi ile okuyucularımızın kendi yayın kütüklerini oluşturmalarını sağlamak amaçlanmıştır.

BÜLTEN

Bu dönemde, teknik ve bilimsel ağırlıklı METALÜRJİ Dergisinin yanı sıra sık periyotlarla bir bültenin hazırlanması benimsenmiş ve 14 adet BÜLTEN yayınlanmıştır. Böylece, sadece Dergi üzerinde yoğunlaşan yayın anlayışı zenginleştirilmiştir.

BÜLTEN ile Oda faaliyetlerinin, belirli konulardaki Oda görüşlerinin ve sektörel haberlerin güncel şekilde aktarılması sağlanarak Oda-Üye ve Üye-Üye arası iletişimin hızlandırılması ve güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

DİĞER YAYINLAR

7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi kapsamında yer alan bilimsel, ticari ve poster olmak üzere toplam 133 bildiri kongre öncesi iki cilt halinde basılarak Kongreye katılan tüm delegelere, bildiri sahiplerine ve reklam veren kuruluşlara verilmiş ve daha sonra Oda Merkezi ve Temsilciliklerimizde satışa sunulmuştur.

Kongre kapsamında yer alan Demir-Çelik Paneli'nde sunulan ve Odamız Demir-Çelik komisyonu tarafından hazırlanan "Demir-Çelik Komisyonu Raporu da ilgili kişi ve kurumlara gönderilerek sembolik bir ücret karşılığında satışa sunulmuştur.

ODTÜ, Alman Tahribatsız Muayene Cemiyeti (DGZfP) ve Odamız işbirliği ile yürütülen eğitim ve sertifikalandırma çalışmaları kapsamında düzenlenen kursların programını duyurmak amacı ile 1993 ve 1994 yıllarında "Tahribatsız Muayene Kursları Yıllık Programları" yayınlanarak ilgili kişi ve kuruluşlara gönderilmiştir. Ayrıca, Tahribatsız Muayene Komisyonu Üyeleri tarafından kurs notları en son düzenlemelere göre Türkçe'ye çevrilmiştir.

Odamız tarafından basılamayan fakat meslek alanımız için yararlı olan yayınların satışları da Oda Merkezi'nde ve Temsilciliklerde satışa sunularak üye ve öğrencilere yararlı olunmaya çalışılmıştır.

Alanımızla ilgili yerli ve yabancı yayınların Odamıza gelmesi sağlanmış, Oda yayınları da çeşitli yerli ve yabancı kuruluşlara iletilmiştir.

Alanımızda yayınlanan diğer yayın organlarında Odamız faaliyetlerine yer verilmesi sağlanmıştır.

AJANDA

Oda'mızca, meslek alanımızla ilgili teknik bilgilerin de yer aldığı 1993 ve 1994 yılı ajandaları yayınlanarak tüm üyelere ve ilgili kuruluşlara dağıtılmıştır.

SOSYAL VE TEKNİK ETKİNLİKLER

Çalışma dönemi süresince Yönetim Kurulu olarak meslektaşlarımızı, alanımızdaki mesleki gelişmeleri iletmek, deneyimli meslektaşlarımızın deneyimlerini aktarabilmeleri için seminer ve paneller düzenleyerek bir araya getirmeye büyük önem verdik. Bilgi alışverişinin ve sıcak bir iletişimin kurulduğu bu toplantıların çok yararlı olduğuna inanıyoruz. Belirli aralıklarla düzenlediğimiz akşam söyleşileriyle kurulan bu iletişimi gelenekselleştirmeye çalıştık. Birlikte olmanın sıcaklığını yeni mezun olan meslektaşlarımıza düzenlediğimiz hoş geldin kokteylleriyle de (20.6.1992 ve 19.6.1993) yaşadık.

AKŞAM SÖYLEŞİLERİMİZ

I. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Selahattin Şanbaşıoğlu

Tarih: 20 Ekim 1992

Konu: Türkiye Demir-Çelik Sanayiinin Dünü ve Bugünü

II. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Doç. Dr. Sencer İmer

Tarih: 3 Kasım 1992

Konu: Türkiye Demir-Çelik Sanayi

III. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Süleyman Altun

Tarih: 9 Aralık 1992

Konu: Yeni TSE 204 Pik Demirleri Standart Tasarısının Tanıtımı ve Tartışılması

IV. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Atilla Söğüt

Tarih: 16 Aralık 1992

Konu: Türkiye'de Küçük ve Orta Ölçekli Sanayiinin Gelişiminde KOSGEB'in Rolü

V. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Esat Özalp

Tarih: 24 Aralık 1992

Konu: Düünden-Bugüne Demir-Çelik Sanayi

Yer: İzmir Bölge Temsilciliği

VI. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Murat Kepir

Tarih: 24 Şubat 1993

Konu: Küçük Sanayide Teknoloji Boyutu ve Teknoparklar

VII. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Tuncay Akman

Tarih: 8 Nisan 1993

Konu: Demir Çelik Sanayii

7. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresinin yoğun hazırlık çalışmaları ve gelen yaz aylarının durgunluğu söyleşilerimize ara vermemize neden oldu.

VIII. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Serdar Akyüz

Tarih: 7 Ekim 1993

Konu: Dünyada ve Türkiye'de Tahribatsız Muayene Alanına İlişkin Çalışmalar

IX. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Yüksel Atalay

Tarih: 22 Aralık 1993

Konu: Hurda ve Kullanım Alanları

X. SÖYLEŞİ

Konuşmacı: Talat Çamlıdere

Tarih: 19 Ocak 1994

Konu: Alüminyum Endüstrisi ve Enerji Sorunları

SEMİNER, PANEL, FORUM VE KONFERANSLAR SEMİNERLER

I.Konu: Tahribatsız Muayene ve Ultrasonik Testler Tarih: 16 Aralık 1992

Konuşmacı: Dr.Anton ERHARD

II.Konu: Kaynak ve Tahribatsız Muayenenin Bugünü

Tarih: 8 Mart 1993

Konuşmacı: Serdar Akyüz Kadir Geniş (ODTÜ) Dipl. Ing. E. SCHULZ Koray Yaşar (ODTÜ)

III.Konu: Standartlar ve Ultrasonik Muayene

Tarih: 17 Mayıs1993

Konuşmacı: Doç. Dr. Bülent Doyum Bahadır Tekin Hamit R. Adaleti Dr. A. Erhard

PANEL, FORUM, KONFERANSLAR

2.12.1992 tarihinde ODTÜ Mimarlık Anfisinde 'Kalite Güvence Sistemleri" paneli düzenlenmiştir. Paneli eski Oda Başkanımız Melih Törelî yönetmiş, panelist olarak Canan Onural (Profesyonel Gelişim-Yönetim Danışmanlık), Hayri Torun (Roketsan) ve Bülent Damar (Kal-Der) katılmışlardır. Bire bir tartışma ortamının yaratıldığı bu toplantı ODTÜ Sosyal Tesislerinde verilen bir kokteyllerle sona ermiştir.

4-8.Mayıs.1993 tarihleri arasında Ankara Altınpark'ta gerçekleştirilen 7.Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi bugüne kadar olan en yüksek katılımı, sunulan en çok bilimsel tebliğleri, 5.5.1993 tarihinde yapılan "Demir-Çelik" paneli ve 7.5.1993 tarihinde yapılan "ileri Malzemeler" forumu ile eşzamanlı olarak Altınpark Expo-Center'da düzenlenen ANKİROS ve ANNOFER fuarları son derece başarılı geçmiştir. Dergimizin 84. ve 85. sayılarında bu konulardaki ayrıntılı bilgileri sizlere aktarmıştık. Kongre etkinlikleri kapsamında 4-5 Mayıs 1993 akşamları Ankara Sheraton Otelinde, 6 Mayıs 1993 Ankara Büyük Sürmeli Otelinde kongre delegelerine ve diğer meslektaşlarımıza kokteyller ŞADA Ltd. ŞtL, Metamak A.Ş. ve EGES A.Ş.'nin katkılarıyla düzenlenmiştir.

19.7.1993 tarihinde Karabük'te Necdet Utkanlar "Demir-Çelik üretiminde kalite güvence sisteminin kurulması" konulu, bir konferans vermiştir.

23.12.1993 tarihinde İskenderun'da düzenlenen "Toplam kalite yönetimi" konulu konferansa Serdar Tan konuşmacı olarak katılmıştır.

YENİ KİMLİK KARTLARI

Başta taşıma zorluğu olmak üzere, günümüz koşullarına cevap vermekten uzak kimlik karttan; ehliyet büyüklüğündeki yeni kimlik kartları ile değiştirilmeye başlanmıştır.

Bu dönemde ayrıca;

-Özellikle 7.Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi nedeniyle Yurtdışı Demekler ve Kuruluşlar Odamıza yoğun ilgi göstermişler; üyelik ve diğer konularda bu dernek ve kuruluşlarla ilişkiye geçilmiştir.

-Müteahhitlik karnesi konusunda kapsamlı ve gerekçeli bir yazı hazırlanarak TMMOB kanalıyla Bayındırlık ve Iskan Bakanlığına girişimde bulunulmuştur.

-Yeni mezunların iş bulmalarına yardımcı olunmuş, öğrencilere staj yerleri ayarlanmıştır.

-Üst örgütümüz TMMOB çatışmalarına en üst düzeyde katkılar konulmuş, diğer odalarla yakın işbirliği içinde olunmuştur.

-İlgili Kuruluşların Genel Kurullarında, Genel Kurul Üyesi olmamız sebebiyle Odamız temsil edilmiştir.

-Disiplinimizi ilgilendiren diğer Seminer, Sempozyum vb. etkinliklerde Odamız; yetkililerce temsil edilmişlerdir.

-Kanada Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Sn. Engin ÖZBERK ile ortak işbirliği olanaklarının görüşüldüğü Bir toplantı ve üyelerimizin katıldığı bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

-Altyapısı birlikte planlanarak, KOSGEB ite "Uzman Envanteri" oluşturma çalışması olgunlaştırılmış ve son şeklini alan Bilgi Föyü tüm üyelerimize gönderilmiştir.

GELECEK DÖNEME İLİŞKİN ÖNERİLER

-Odanın kurumsallaşması yönünde çalışmalar hayata geçirilmelidir. Bunun için belirlenen faaliyetleri yürütecek organlar oluşturulmalı, bu organlar içinde konunun uzmanlarının yer almaları sağlanmalıdır.

-8. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi; Kongre Yürütme Kurulu işbirliği ve denetiminde hedefleriyle gerçekleştirilmeye çalışılmalıdır.

Altyapı çalışmaları ve kongre getirilerinde ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş, demek vb. ilişkiler ve tanıtım özellikle önemsenmelidir.

9. Etkinlik de kapsamlı planlanmalı ve oluşturulacak organlarca çalışmalar başlatılmalıdır.

-ÇALIŞMA GRUPLARI uzun vadeli düşünülmesi, üretken olmaları hedeflenmeli ve her çalışma grubunun kendi sistematiğini oluşturması sağlanmalı, organizasyonel bütünlük içinde, çalışmalarını sürdüreceği altyapı desteği verilmelidir.

-Tahribatsız Muayene Çalışmaları; gelinen noktada ülkede söz sahibi bir konuma gelmiştir. Oluşturulan çalışma grubu dinamizminin Türkiye'de kalıcı ve yönlendirici bir oluşum gerçekleştirmesi yönünde ODTÜ ile birlikte ortak çalışmalar yapılmalıdır.

-Yayınlarda kalite hedefleri konulmalı; kapsam, nitelik ve teriminde bu hedefler sağlanmaya çalışılmalıdır.

-Ülke gündemine hızla giren ve zorlayan Kalite olgusu Oda çalışmaları içinde ağırlıklı olarak yer almalıdır.

-Odada her türlü veri eksikliğini süratle giderecek çatışmalar yapılmalıdır.

-Meslek söyleşileri ve sosyal etkinlikler katılımcı şekilde sürdürülmelidir.

TMMOB İLİŞKİLERİ

-TMMOB'nin ülkemizdeki mühendis ve mimarların tek ve en yetkin üst örgütü olduğu gerçeğinden hareketle; TMMOB'nin desteklenmesi ve Odamızın gücü oranında TMMOB etkinlikleri ve çalışma grupları içinde yer alması sürdürülmelidir.

-TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen SANAYİ KONGRESİ'nin desteklenmesi sürdürülmelidir.

SENDİKAL HAKLAR VE SENDİKALAŞMA SÜRECİ

-Çalışanların bir parçası olan teknik elemanların ILO normlarında öngörülen sendikal hakları ekte etme mücadelesi ile kamu çalışanlarının başlattığı sendikalaşma süreci desteklenmelidir.

-TMMOB ve Odamız sendikal örgütlenme konusunda üyelerinin bilgilendirilmesini sağlayıcı toplantı, konferans, panel vb. etkinlikleri hayata geçirme işlevini sürdürmelidir.

-TMMOB ve Odamız teknik elemanlara sendikal örgütlenmede herhangi bir model empoze etmemeli, çalışanlar çatıştıktan iş kolu ile kuruluşların durumuna göre kendi sendikalarını özgür seçimleriyle biçimlendirilmelidirler.

KİTLER VE ÖZELLEŞTİRME

-Kırların özelleştirilme konusunda öncelikle ülke çıkarları açısından yaklaşılmalı ve TMMOB KİT Komisyonunun başlattığı çalışmalar sürdürülmelidir.

-KİTlerin özelleştirilmesi konusunda Konfederasyon ve Birliklerle TMMOB'nin yer aldığı ve Demokrasi Platformu olarak etkinliğini sürdüren dayanışma hareketinin TMMOB ve Odamız tarafından desteklenmesine devam edilmelidir.

-Metalurji sanayi alanındaki Kırların özelleştirilme uygulamaları karşısında görüş üretmede kuruluşların kendine özgü koşullarının da bilinmesi gerekeceğinden, Odamız SEKTÖR RAPORLARI'nın hazırlanmasına hız verilmelidir.

SANAYİLEŞME POLİTİKALARI

Odamız, Ülkemizi bilişim ve bilgi toplumuna taşıyacak atılımların kesinlikle sanayileşmeden geçeceği inancıyla, planlı kalkınma politikalarının hayata geçirilmesi, sanayi yatırımlarının sektörler arası ilişkiler de gözetilerek, gerek yeni sanayiler kurulması, gerekse halihazır tesislerin yenileme ve modernizasyonunun desteklenmesinden yana politika ve çalışmalar yapmalıdır.

METALURJİ MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ

-Mühendislik eğitiminde teknolojik gelişmeler ve ülke koşullarından yansıyan olguların göz önünde bulundurulmasını sağlayıcı çalışma ve katkılar sürdürülmelidir.

-Odamız ve TMMOB oy avcılığı amacıyla her türlü altyapı ve öğretim unsurundan yoksun olarak üniversite açılmasına karşı mücadele vermeyi sürdürmelidir.

KURUM VE KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

-Odamız, üniversite, araştırma kurumları, meslek alanımızdaki dernekler ve kamu kurumları ile sendika, sanayi odası ve ilgili bakanlıklarla ilişkilerimizi geliştirerek sürdürmelidir.

-Yerel yönetimlerle sağlıklı ilişkiler kurulmalı ve Odamızı ve meslek alanımızı ilgilendiren konularda ortak çalışmalar yapılmalıdır.

ÖRGÜTLENME VE TEMSİLCİLİKLER

-Metalurji Mühendislerinin yoğun olarak bulunduğu iş yerleri ile illerde önemli sayıda üyenin isteği halinde yeni temsilcilik açılması uygulaması sürdürülmelidir.

-Odamız TMMOB işyeri Temsilciliklerinin oluşturulmasında yardımcı olmayı sürdürmelidir.